

Remissyttrande

Datum: 2025-03-31

Ert Dnr: LI2024/01638

li.remissvar@regeringskansliet.se
li.dl@regeringskansliet.se

Remissyttrande avseende utredningen Animalieproduktion med hög konkurrenskraft och gott djurskydd (SOU 2024:56)

Sveriges Nötköttsproducenter (SNP) är en ideell förening med 2 200 medlemmar som driver de frågor som utvecklar svensk nötköttsproduktion och de mervärden vår näringen levererar till samhället. Svenska nötköttsproducenter är en del av möjligheterna till en ökad beredskap, framtidens hållbara lantbruk och är en förutsättning för att Sverige ska kunna uppfylla de nationella miljömålen.

Sveriges Nötköttsproducenter (SNP) har tagit del av utredningen om Animalieproduktion med hög konkurrenskraft och gott djurskydd (SOU 2024:56) och välkomnar de förslag på åtgärder som föreslås.

Sverige har genom livsmedelsstrategin en uttalad målsättning att den svenska livsmedelskedjan ska vara konkurrenskraftig, innovativ, hållbar och attraktiv att verka inom. Vår produktion är också förutsättningen för Sverige att nå miljömålen angående biologisk mångfald och ökad andel betesmarker. Svensk nötköttsproduktion har stora möjligheter att bidra till ökad beredskap och robusthet i en orolig tid. Vår produktion finns över hela landet, på marker som inte går att använda till annan livsmedelsproduktion. Vi har också stora möjligheter att lagerhålla våra djur under beredskapstid genom att styra slakttillfället till då det finns behov.

I en tid då vi behöver öka vår produktion ser vi istället ser vi en sjunkande svensk nötköttsproduktion med såväl minskat antal djur, lägre antal förprovningar för nya stallar och ett sjunkande antal nötköttsföretagare. Statistik från CDB visar att det har fötts 18 834 färre kalvar under 2024 jämfört med 2023. Ser man tillbaka på de senaste fem åren är siffrorna ännu mer oroväckande. Sedan 2020 har antalet födda kalvar minskat med 32 068. Detta visar en oroväckande trend som pågått under lång tid. Därför behövs det konkreta och omedelbar åtgärden för att stimulera vår produktion.

Vi vill särskilt lyfta följande som är viktiga för vår näring ska få den ökad konkurrenskraft som är nödvändig för vår fortsatta utveckling.

Djurvälfärdsersättning för dikor

Sedan tidigare finns djurvälfärdsersättningar till övriga moderdjur (får, suga och mjölkko) men saknas helt för dikor. Genom en djurvälfärdsersättning kan man kompensera den högre kostnaden vår högre djuromsorg innebär jämfört med övriga länder. Den går att koppla till insatser kring smittskydd, djurhälsa och annat som ger våra djur högre djurvälfärd. Att ge motsvarande stöd även till dikor är en nödvändig insats för att stimulera till att investera i den produktionen. Antalet mjölkkor minskar och för att öka produktionen av nötkötts behövs fler dikor som kan stå för en ökande del av antalet kalvar för vidareproduktion.

Återinföra miljöersättning för vallodling i hela Sverige

Vall binder in stora mängder kol per hektar och ger en positiv effekt på jordhälsan då den lämnar kvar skörderester som blir mull. Den ökar den biologiska mångfalden och är ett bättre alternativ än spannmålsodling, då den innehåller fler sorter av gräs, örter och baljväxter. Vallen ligger obruten i flera år, vilket också har en positiv miljöpåverkan. Vall går att odla i hela landet, och i stora delar är det den enda gröda som går att odla och möjliggör produktion och brukande i områden som annars skulle beskogas.

Vallodling används främst till foder i nötköttsproduktionen och därför bör den miljönyttan kopplas till nötkreatur. Därför behövs en ersättning som drivkraft för att öka och bibehålla arealen av vallodling, öka produktionen av nötkött och stärka beredskapen. **Ersättningen ska gälla i hela landet.**

Begränsa viltskador för lantbruket

Viltskador begränsar hållbar livsmedelsproduktion påtagligt avseende skördebortfall med vilt som äter, trampar och bökar ner grödor. Mycket areal måste också sås om på grund av sönderböckade åkrar.

Ser man till var livsmedelsproduktionen särskilt borde ha utrymme att öka är det i skogs- och mellanbygd med animalieproduktion. Här slår viltet hårdast på den enskildes lönsamhet och arealer riskerar att tas ur produktion.

I områden med vargrevir minskar antalet djur då oron för att djur blir rivna och då varg skrämmer djurbesättningar som blir svåra att hägna in och hämta hem.

Stora flockar hjortar river stängsel och blir även på så sätt ett hot mot betesdrift.

Därför är viltfrågorna högt prioriterade hos våra medlemmar och behöver tas på största allvar.

Ta bort 150/5 regeln vid salmonellautbrott

Förordningen för bekämpning av salmonella och 150/5 regeln (som reglerar antal djur från antal besättningar som får köpas in) har funnits sedan 1988.

Den lagstiftningen är inte anpassad till dagens lantbruk.

Dagens nötköttsföretag har betydligt fler djur, smittskydd och djurhälsa är väl integrerat i skötsel och företagande och handel med djur sker på helt andra sätt. Lagstiftningen i sin nuvarande form hindrar så väl branschens utveckling som smittskydd och djurhälsa.

Hantering av salmonellautbrott är kostsam både för staten och för den drabbade producenten. Nuvarande regelverk för hantering av salmonella har utretts vid flertalet tillfällen utan att någon ändring av regelverket skett.

Därför att angeläget att snabbt få till en förändring och ge Jordbruksverket i uppdrag att prioritera frågan så vi får en lagstiftning och hantering som är anpassad till dagens smittskyddsrutiner och besättningsstorlekar.

Tillåta virtuella stängsel

Digital teknik underlättar och effektiviserar djurtillsynen med fortsatt god djuromsorg och lagstiftningen måste tillåta användandet av den tekniken som redan är tillåten i grannländer. Ny svensk forskning visar att djuren anpassar sig väl till virtuella stängsel.

Virtuella stängsel innebär att fler betesmarker kan bli betade, särskilt på områden som är svåra och kostsamma att stängsla. Detta ökar möjligheterna att för att hålla betesdjur på betydligt större arealer och i områden som annars inte skulle bli betade, vilket inte minst gynnar och ökar den biologiska mångfalden.

De senaste årens klimatpåverkningar innebär att behovet av flexibla stängsel är oerhört viktiga då ordinarie betesmarker tidvis blir blöta eller torkar bort, och nya arealer snabbt måste hägnas.

Minska den administrativa bördan.

Samtliga berörda myndigheter behöver även fortsättningsvis ha mycket tydliga uppdrag avseende produktionsfrämjande åtgärder, att minska djurägarnas administrativa börda samt förenkla och begränsa antalet bestämmelser i lagstiftningen. Uppdragen ska omfatta krav på samarbete mellan myndigheterna. Det måste finnas samarbete mellan myndigheter för att undvika dubbelkontroller och dubbel administration.

Sveriges Nötköttsproducenter den 31 mars 2025

Henrik Lander
Ordförande

Carina Johansson
Verksamhetsledare
kansli@notkottsproducenter.se